

## Věštění z noční oblohy částečně zakryté mraky

### Role fotografie v postmediální době

24. 5. – 18. 9. 2022

Galerie hlavního města Prahy

Dům fotografie

Revoluční 5, Praha 1

út–st, pá–ne 10–18 h, čt 10–20 h

Larry Achiampong a David Blandy, Hynek Alt, Ruth Beale, Stano Filko, Ivars Gravlejs, Jana Ilková, Nikol Czuczorova, Richard Janeček, Andrej Kiripolský, Alena Kotzmannová, Zuzana Markéta Macková, Markéta Magidová, László Moholy-Nagy, Markéta Othová, Lucie Rosenfeldová, Erica Scourti, Matěj Smetana, Jonáš Strouhal, Petr Svárovský, Ezra Šimek, Jiří Thýn, Leevi Toija, Aleksandra Vajd, Max\*ine Vajt

**Kurátorka výstavy:** Jitka Hlaváčková

**Spoluautoři koncepce:** Palo Fabuš, Lucia Gregorová Stach, Jitka Hlaváčková, Hana Janečková, Václav Janoščík, Jen Kratochvil, Andrea Průchová Hružová, Vojtěch Märč, Barbora Trnková, Pavel Vančát, Filip Vančo

**Výstava Věštění z noční oblohy částečně zakryté mraky zkoumá současné formy vizuality v umění vycházejícím z média fotografie. Představuje spektrum myšlenkových i uměleckých přístupů více než tří desítek teoretiků i umělců z Čech, Slovenska, Velké Británie, Řecka a dalších zemí. Ukazuje, jaké podoby na sebe bere fotografie ve věku umělé inteligence a jak na aktuální tendence reagují samotní umělci svou tvorbou.**

Základní půdorys výstavy a katalogu tvoří příspěvky dvanácti spoluautorů, kteří odpověděli na kurátorskou anketu na téma „postmediální fotografie“. Jejich příspěvky ukazují, jak se vizuální umění vyrovnává se zrychlujícím se prolínáním fyzického a digitálního světa a jejich propojováním s globálními sítěmi a procesy. Tento proces výrazně mění způsoby tvorby obrazů, jejich výsledné podoby, i způsoby jejich uchování a manipulace s nimi. Technologie vybavené umělou inteligencí za nás vylepšují, svévolně mění, a dokonce samy tvoří obrazy zdánlivé reality, statické obrazy mění na pohyblivé, animují je a s pomocí 3D tisku vyrábí realitu samotnou. Na základě psychologicko-sociálních analýz a algoritmů efektivně třídí informace a vytvářejí individuální reality na míru každému uživateli. Čím dál více se tak stávají soběstačným uměleckým médiem.

# G TISKOVÁ ZPRÁVA HMP

Výstava není výsledkem vzájemné spolupráce, ale částečně nahodilou strukturou, která do jisté míry přejímá principy postdigitální reality. Na nespojitém vzorku uměleckých přístupů řeší otázky spojené s rolí fotografie ve zrychlujícím se procesu fragmentace, multiplicity a manipulovatelnosti vizuálních médií i vliv tohoto procesu na „uměleckou fotografii“. Zabývá se otázkou vztahu digitálního archivu a emocionální paměti umění i sociální rolí umění v systému, jenž se díky své bezhraničnosti vymyká jakékoliv kontrole.

Fragmentárnost, která uveřejněné sondy charakterizuje, se zdá být určujícím znakem současného vnímání. Spektrum odpovědí vytváří plastickou mozaiku, jejíž jednotlivé díly pojmenovávají různé aspekty postmediálních přístupů, zatímco fotografie sama se nenápadně rozpouští v nespočetných formátech a nekonečné rozpínavosti digitálního prostoru. Zkoumání tohoto vesmíru prostřednictvím lidských smyslů a emocí se podobá věštění z noční oblohy z velké části zakryté mraky. A tak jako dříve reprezentovala nadpozemskou dimenzi, respektive nekonečnost prostoru a času především noční obloha, dnes se tato očekávání upínají podobným způsobem k digitálním sítím. Je tak stále přirozenější obracet se k virtualitě s pohledem tázajícím se na to, co nám sděluje nejen o nás v přítomnosti, ale i o naší budoucnosti.

Jako kurátorka výstavy jsem na úvod výstavy zařadila společné dílo brněnského kurátora a editora Františka Kalivody a avantgardního umělce László Moholy-Nagye: časopis *Telehor* z roku 1936. Tento čtyřjazyčný výpravny časopis je vynikající ukázkou modernistické tendence k dekonstrukci média i historického kánonu umění. Zároveň je i statementem o nezbytnosti vědomého přijetí role umění jako nástroje sociálně angažovaného hnutí 30. let. Podobný potenciál má i současné umění reflektující digitální sféru, která propojuje svět napříč světadíly, národnostními, politickými a sociálními komunitami a nastavuje zrcadlo o tisících plošin všem bolestem i radostem lidského světa.

Ze současných autorů uvádím dále dva multimediální umělce mladší generace: Matěje Smetanu a Markétu Magidovou, kteří ve svých dílech materializují efemérní technologické a postdigitální fenomény, podobně jako Jiří Thýn, jehož do výstavního kontextu uvedl teoretik fotografie Pavel Vančát. Odlišnými uměleckými cestami směřují k podobnému cíli také Markéta Othová s Aleksandrou Vajd, jejichž společnou instalaci kreseb a fotogramů okomentoval umělec a kurátor Vojtěch Márc. Teoretička vizuální kultury Hana Janečková ukazuje na dílech Lucie Rosenfeldové a britské autorské dvojice Davida Blandyho a Larryho Achiamponga různé formy reprezentace tělesnosti ve vztahu k technologiím. Podobným prizmatem, ale z logiky skupinového autorství daleko širší škálou zaměřením představuje Jen Kratochvil tvorbu sedmi studentů z ateliéru Nové estetiky pražské FAMU, který vede společně s fotografem Hynkem Altem. Filozof a teoretik Václav Janoščík představuje na dílech Hynka Alta a Jonáše Strouhala detailní pohledy do zázemí techno-politických sítí a infrastruktury, která je zároveň i reprezentací nepostradatelné fyzické a vztahové

# G TISKOVÁ ZPRÁVA HMP

infrastruktury společnosti. Podobně jako Altovu sérii odhalených potrubí, kde je objekt z 3D transformován do 2D a znovu zpět do 3D, nám představuje teoretik Palo Fabuš dílo původem litevského fotografa Ivarse Gravlelse. Kurátorka a teoretička nových médií Barbora Trnková vybrala pro postmediální téma dva inspirativní autory tvořící pomocí mobilních telefonů: v Oslu žijícího Petra Svárovského a řeckou umělkyni Ericu Scourti. Teoretička v oblasti současných vizuálních studií Andrea Průchová Hružová vybrala jako důležitou referenci současného procesu dekonstrukce média fotografie video londýnské umělkyně Ruth Beale. Slovenskou scénu, která je s českou stále nedílně spojena, reprezentuje kurátorka Lucia Gregorová Stach svým výběrem z tvorby nestora řady postmediálních přístupů Stana Filka, jehož zacházení s asociativitou, obsesivním vrstvením vizuálního materiálu, jeho preparací a systematickou sebezprezentací poukazuje ke klíčovým principům postmediální éry. Vrstvu současné tvorby obracející se zpět k jedinečnosti a materialitě klasické fotografie skrze zkušenost instagramové estetiky představuje fotograf a kurátor Filip Vančo na sérii mladé umělkyně Jany Ilkové.

K výstavě vychází obsáhlý katalog s texty všech spolukurátorů a připravena je série debat, v nichž se představí většina účastníků; diskutována budou témata, kterých se jednotlivé kurátorské celky dotýkají.

Jitka Hlaváčková

# G TISKOVÁ ZPRÁVA HMP

**Kurátorka výstavy:** Jitka Hlaváčková

**Spoluautoři koncepce:** Palo Fabuš, Lucia Gregorová Stach, Jitka Hlaváčková, Hana Janečková, Václav Janoščík, Jen Kratochvil, Andrea Průchová Hružová, Vojtěch Márc, Barbora Trnková, Pavel Vančát, Filip Vančo

**Architektonické řešení:** Tomáš Moravec

**Grafické řešení:** Martin Odehnal

**Mediální partneři:** Art&Antiques, ArtMap, Artalk, Flash Art, A2, Artikl, Revolver Revue, Artyčok.tv, protisedi.cz, Radio 1, Český rozhlas Radio Wave, Fotograf

**Vstupné:** 150 Kč plné (dospělí) / 60 Kč snížené (studenti) / 20 Kč seniorské

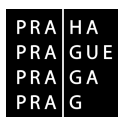
## **Kontakt pro novináře:**

Michaela Vrchatová, +420 725 818 721, [vrchatova@ghmp.cz](mailto:vrchatova@ghmp.cz)

**Další informace:** [www.ghmp.cz](http://www.ghmp.cz)

[www.facebook.com/ghmp.cz](http://www.facebook.com/ghmp.cz)

[www.instagram.com/ghmp.cz](http://www.instagram.com/ghmp.cz)



Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v sedmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

## DOPROVODNÝ PROGRAM

**Proměnlivé formáty kombinující komentované prohlídky, setkání s vystavujícími autory a debaty s odborníky z širokého spektra uměleckého světa:**

24. 5. 2022, 18 h

### **Archiv a emocionální paměť**

Představení výstavy s některými z jejích autorek a následná debata o digitálním prostoru jako paměti individuální i kolektivní.

9. 6. 2022, 18 h

### **Studio Nové estetiky**

Setkání se spoluautory výstavy *Věštění z noční oblohy částečně zakryté mraky* – pedagogy a studenty ateliéru Nové estetiky FAMU; prohlídka výstavy a následná debata.

14. 7. 2022, 17 h

### **Věštění v postmediální době**

Prohlídka výstavy s umělci, kurátorkou a spoluautory a následná debata o aktuálních směrech postmediální fotografie.

30. 8. 2022, 17 h

### **Fragmentované tělo digitálního obrazu**

Prohlídka výstavy a následná debata s autory o angažované postmediální tvorbě vybraných vystavujících umělců.

13. 9. 2022, 18 h

### **Aparáty péče**

Prohlídka výstavy a následná debata o uživatelsky přitažlivých formách postmediálního umění.

## EDUKAČNÍ PROGRAM

Sobotní výtvarné workshopy:

so 27. 8. 2022, 13–18 h

*Multiplicita ve fotografii*

Dům fotografie

# G TISKOVÁ ZPRÁVA HMP

so 3. 9. 2022, 13–18 h

*Možnosti manipulovatelnosti fotografie*

Edukační centrum

Colloredo-Mansfeldský palác

Výtvarný ateliér pro dospělé a seniory

čt 7. 7. 2022, 15–18 h

*Fotogramy I*

Edukační centrum

Colloredo-Mansfeldský palác

pá 8. 7. 2022, 10–13 h

*Fotogramy II*

Edukační centrum

Colloredo-Mansfeldský palác

pá 8. 7. 2022, 15–18 h

*Fotogramy III*

Edukační centrum

Colloredo-Mansfeldský palác

čt 25. 8. 2022, 15–18 h

*Kyanotypický fotogram a kresba I*

Edukační centrum

Colloredo-Mansfeldský palác

pá 26. 8. 2022, 10–13 h

*Kyanotypický fotogram a kresba II*

Edukační centrum

Colloredo-Mansfeldský palác

pá 26. 8. 2022, 15–18 h

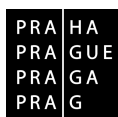
*Kyanotypický fotogram a kresba III*

Edukační centrum

Colloredo-Mansfeldský palác

Interaktivní prohlídky výstavy pro všechny typy škol i další věkové a zájmové skupiny s možností následné výtvarné reakce ve formě vlastní tvorby. Akce přizpůsobujeme časově, tematicky i úrovní náročnosti konkrétním požadavkům každé školy.

Rezervace nutná: [edukace@ghmp.cz](mailto:edukace@ghmp.cz)



Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v sedmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.